

การสอนตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย
ในศตวรรษที่ 21
Teaching by Buddhism for the development of Thai youth
in the 21st century

¹พระเดชา นามวงษา (คุณสมปन्नโน), ²พระมหาวิไลศักดิ์ ปัญญาวิโร (หงส์ศรี)
³พระจรัญ สะทั้น (สุวโจ), ⁴พระวิชาญ วุฑฒิโก และ ⁵เมฆชัย ใจสำราญ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University Northeastern Campus, Thailand.

¹namwongsa1993@hotmail.com

Received November 10, 2022; Revised November 25, 2022; Accepted December 30, 2022

บทคัดย่อ

การสอนตามแนวพระพุทธศาสนา คือ 1. ด้านการวางแผนการสอน ผู้สอนควรมีการวางแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจนเหมาะสมกับวัยไม่ยากหรือง่ายเกินไปในการนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับหลักสูตรเชื่อมโยงได้หลายวิชา สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง มีการวางแผนใช้สื่อที่เหมาะสม 2. ด้านการสอนควรสอนในสิ่งที่ให้เห็นตามจริง เข้าใจและคิดตามได้ มีข้อมูลการสอนจากแหล่งน่าเชื่อถือ มีการลงมือปฏิบัติโดยผู้สอนคอยเป็นโค้ช ปลุกเร้าให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ส่งเสริมให้มีการประยุกต์การแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนในเรื่องที่สนใจหรืองานที่มอบหมาย 3. การนำไปประยุกต์ใช้ควรมีการส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางออกไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆมากขึ้น เพื่อตอบโจทย์ในข้อสงสัยและพัฒนาการเรียนรู้ของตน โดยผู้สอนและผู้ปกครองต้องคอยส่งเสริมกำลังใจในการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้และการคิดการใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างมีวิจรรย์ญาณอย่างรู้ยิ่งเห็นจริงและมีความสุขในการเรียนรู้ตลอดเวลา จึงจะขึ้นชื่อได้ว่า เป็นผู้สอนเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : การสอนตามแนวพระพุทธศาสนา, เยาวชนไทย

¹มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

³มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁴มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁵มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Abstract

Teaching according to Buddhism is 1. Teaching planning. Instructors should have a clear, age-appropriate teaching plan that is not too difficult or too easy to implement by the curriculum linking many subjects. can learn more on their own There is a plan to use appropriate media. 2. Teaching should teach what is seen. understand and think There is teaching information from reliable sources. There is the practice by the instructor as a coach. encourage learning all the time Encourage the application of out-of-classroom pursuits in areas of interest or assignments. 3. The application should promote the transfer of knowledge both inside and outside the classroom to enable students to interact with a broader environment. go out by focusing on working as a team Promote learning of new technologies more. to answer questions and develop their learning in which teachers and parents must support the encouragement in learning and develop creativity in learning and thinking, using wisdom in life with critical judgment and happiness in learning. learn all the time Therefore it is known that Truly teaching to develop Thai youth in the 21st century.

Keywords : Teaching by Buddhism, Thai youth

บทนำ

การสอน เป็นงานหลักของครูหรือผู้มีหน้าที่ให้ความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งปัจจุบันถือว่าครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่บุคคลในวิชาชีพนี้ ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกศึกษา อบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การสอน ครูต้องมีการฝึกฝนด้านการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ การที่ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนได้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานศาสตร์ว่าด้วยการสอนกับศิลปะของการสอนเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุด (มุมมองความรู้, <https://moomcwamroam.blogspot.com/2017/09/blog-post3.html>. :2560)

ในการสอนนั้น การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญมากอย่างหนึ่ง การเริ่มต้นที่ดีมีส่วนช่วยให้การสอนสำเร็จผลดีเป็นอย่างมาก อย่างน้อย ก็เป็นเครื่องดึงความสนใจ และนำเข้าสู่เนื้อหาได้ ในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงมีวิธีเริ่มต้นที่น่าสนใจมาก โดยปกติพระองค์จะไม่ทรงเริ่มสอนด้วยการเข้าสู่เนื้อหาธรรมทีเดียว แต่จะทรงเริ่มสนทนากับผู้ทรงพบ หรือผู้มาเฝ้าด้วยเรื่องที่เขารู้เข้าใจดี หรือสนใจอยู่ โดยวิธีดังนี้ 1. สร้างบรรยากาศในการสอนให้ปลอดโปร่ง เพลิดเพลินไม่ให้ตึงเครียด ไม่ให้เกิดความอึดอัดใจ และให้เกียรติแก่ผู้เรียน ให้เขามีความภูมิใจในตัว 2. สอนมุ่งเนื้อหา มุ่งให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่สอนเป็นสำคัญ ไม่กระทบตนและผู้อื่น ไม่มุ่งยกตน ไม่มุ่งเสียดี

ใครๆ 3. สอนโดยเคารพ คือ ตั้งใจสอน ทำจริง ด้วยความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นสิ่งมีค่า มองเห็นความสำคัญของผู้เรียน และงานสั่งสอนนั้น ไม่ใช่สักว่าทำ หรือเห็นผู้เรียนโง่เขลา หรือเห็นเป็นชั้นต่ำๆ 5. ใช้ภาษาสุภาพ นุ่มนวล ไม่หยาบคาย ขวนให้สบายใจ สละสลวย เข้าใจง่าย รู้จักตรัสถ้อยคำได้งดงาม มีพระวาจาสุภาพสละสลวย ไม่มีโทษ ยังผู้ฟังให้เข้าใจเนื้อความได้ชัดเจน (พระนิมิตร กลินดอกแก้ว, <https://www.gotoknow.org/posts/300538>. :2555)

ความหมายของการสอน

ความหมายที่เป็นศิลปะเป็นความหมายที่เป็นพฤติกรรมการถ่ายทอดของครูในยุคดั้งเดิมที่ถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนขึ้นอยู่กับอารมณ์และความพอใจของผู้สอน การสอนถือว่าเป็นความสามารถหรือ ศิลปะเฉพาะตัวของผู้สอน ที่ถ่ายทอดหรือสอน เพราะผู้สอนจะมีลีลาหรือเล่ห์เหลี่ยมการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามความรู้ความสามารถและทักษะของแต่ละคน

ความหมายที่เป็นศาสตร์ เป็นการสอน (Teaching) ที่มีระบบระเบียบมากขึ้น มีขั้นตอนที่ชัดเจน มีการแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน มีการศึกษาค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับ จิตวิทยา การเรียนรู้ของผู้เรียน ในช่วงต้น ๆ ครูเป็นศูนย์กลางในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ตามสถานการณ์และความพอใจของครู

ความหมายที่เป็นศาสตร์และศิลปะ เป็นการปรับเปลี่ยนจากการสอน (Teaching) มาสู่การเรียนการสอน (Instruction) ครูต้องใช้ความรู้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยอาศัยสื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนขยายวงกว้างออกไป รวมไปถึงปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ด้วย ในประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนากิจการการเรียนการสอนในสมัยพุทธกาลและหลังสมัยพุทธกาลได้เลย โดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการการเรียนการสอนระหว่างครูกับศิษย์ซึ่งตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนานั้นครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมไม่ไข่มุ่งเน้นหารายได้จากการทำชั่วโง่งมในการจัดการเรียนการสอนดังที่เกิดขึ้นอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในขณะนี้ส่วนผู้เรียนก็ต้องมีความตั้งใจศึกษาหาความรู้จากครูผู้สอนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้รวมทั้งผู้เรียนจะต้องพยายามปฏิบัติตามแนวทางที่ครูผู้สอนปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างไว้ด้วยเรียกว่าครูผู้สอนจะทำหน้าที่เพียงสอนในห้องเรียนอย่างเดียวนั้นคงไม่พอคือครูผู้สอนไม่ใช่สักแต่ว่าสอนให้จบ ๆ ไปแต่ละชั่วโมงดังนั้นครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้ลูกศิษย์ได้ใช้เป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตในอนาคตด้วยสรุปแล้วหลักคำสอนในพระพุทธศาสนามีหลักการให้ผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาทุกชั้นตอนเอาไว้เป็นเครื่องมือในการบริหารตนและบริหารงานได้อย่างทันสมัย (มนัสวี ศรีนนท์, <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/edj/article/view/140/115>. :2560)

ในหนังสือพุทธวิธีในการสอนแบ่งหนังสือออกเป็นสามตอนหลักดังนี้ (๑) จุดมุ่งหมายที่พระพุทธองค์ทรงสอน (๒) วิธีที่พระพุทธองค์ทรงสอนและ (๓) ทำที่ที่พระพุทธองค์ทรงสอน ตอนที่หนึ่งจุดมุ่งหมายที่พระพุทธองค์ทรงสอน ๓ ประการ (๑) เพื่อให้ผู้ฟังรู้จักเห็นแจ้งในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น (อภิญาธรรมเทศนา) ข้อนี้หมายความว่าสิ่งที่ทรงรู้ แต่ทรงเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังก็ไม่ทรง

สอนสิ่งนั้น สิ่งใดที่ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ คือไม่เป็นเงื่อนไขแห่งระบบการครองชีวิตอันประเสริฐ (พรหมจรรย์) ไม่เป็นไปเพื่อความดับ ความสงบ เพื่อคลายกำหนด ตรัสรู้และนิพพาน ก็ทรงละไว้(๒) เพื่อให้ผู้ฟังตรองตามแล้วเห็นจริงได้ ทรงแสดงธรรมอย่างมีเหตุผลที่ผู้ฟังพอตรองตามให้เห็นด้วยตัวเอง (สนิทานธรรมเทศนา) คือไม่ยากจนเกินไป ไม่ง่ายจนเกินไป อยู่ในขอบเขตที่ตรีกตรองขบคิดได้ (๓) เพื่อให้ผู้ฟังเห็นผลแห่งการปฏิบัติตามสมควร ทรงแสดงธรรมมีคุณเป็นอัครจรรย์ สามารถยังผู้ปฏิบัติตามให้ได้รับผลตามสมควรแก่กำลังแห่งการปฏิบัติของตนคือการสั่งสอนให้เว้นสิ่งที่ควรเว้น ทำสิ่งที่ควรทำทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งประณีต มีประโยชน์ พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญและทรงเน้นการปฏิบัติ ว่าเป็นการบูชาพระองค์อย่างยิ่ง ยิ่งกว่าการนำเครื่องสักการะมาบูชาพระองค์ (วคิน อินทสระ, <https://bit.ly/3gwGFo4>. :2015)

พุทธลีลาในการสอน

พุทธลีลาในการสอน หรือลีลาการสอนของพระพุทธเจ้า หรือ หรือ เทศนาวิธี 4 (การสอนของพระพุทธเจ้าแต่ละครั้ง แม้ที่เป็นเพียงธรรมิกถา หรือการสนทนาทั่วไป ซึ่งมีใช้คราวที่มีความมุ่งหมายเฉพาะพิเศษ ก็จะทำไปอย่างสำเร็จผลดีโดยมีองค์ประกอบที่เป็นคุณลักษณะ 4 ประการ)

1. สันทสสนา (ชี้แจงให้เห็นชัด คือ จะสอนอะไร ก็ชี้แจงจำแนกแยกแยะอธิบายและแสดงเหตุผลให้ชัดเจน จนผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้ง เห็นจริงเห็นจัง ดังจูงมือไปดูเห็นกับตา)
2. สมหาพนา (ชวนใจให้อยากรับเอาไปปฏิบัติ คือ สิ่งใดควรปฏิบัติหรือห้าทำ ก็แนะนำหรือบรรยายให้ซาบซึ้งในคุณค่า มองเห็นความสำคัญที่จะต้องฝึกฝนบำเพ็ญ จนใจยอมรับ อยากลงมือทำ หรือนำไปปฏิบัติ)
3. สมุตเตชนา (เร้าใจให้อาจหาญแกลักล้า คือ ปลุกเร้าใจให้กระตือรือร้น เกิดความอุตสาหะ มีกำลังใจแข็งขัน มั่นใจที่จะทำให้สำเร็จจริงได้ สู้งาน ไม่หวั่นระย่อไม่กลัวเหนียว ไม่กลัวยาก)
4. สัมปหังสนา (ปลอบขโลมใจให้สดชื่นร่าเริง คือ บำรุงจิตให้แจ่มชื่นเบิกบาน โดยชี้ให้เห็นผลดีหรือคุณประโยชน์ที่จะได้รับและทางที่จะก้าวหน้าบรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป ทำให้ผู้ฟังมีความหวัง และร่าเริง เบิกบานใจ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), https://84000.org/tipitaka/dic/d_item.php?i=172. :2548)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นมีแนวคิดและรูปแบบที่หลากหลาย โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตัวเอง เริ่มตั้งแต่การสร้าง ความสนใจ การเสนอปัญหา การค้นหาและแก้ปัญหาไปจนถึงขั้นสรุป และให้ผลสะท้อนกลับในสิ่งที่เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตที่แท้จริง แก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือหาทางออกด้วยตนเอง ดำเนินกิจกรรมบนพื้นฐานของปัญหา และมีส่วนร่วมในชุมชนหรือท้องถิ่นโดยรูปแบบการเรียนรู้ที่

ได้รับความนิยมน้อยอย่างแพร่หลายในปัจจุบันคือ การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ (Learning by Doing) การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาผู้เรียนต้องใช้ทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงสามารถเชื่อมโยงเข้ากับโลกแห่งความเป็นจริง การสนับสนุนความร่วมมือในการทำงาน โดยผู้เรียนจะต้องรู้จักการวางแผน การระดมความคิดเห็น การต่อรอง เสนอความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และต้องใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้หรือการทำงานของตน การเรียนรู้ที่สามารถเสริมสร้างผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับแนวคิดจักรยานแห่งการเรียนรู้ ซึ่งได้พิสูจน์แล้วว่าประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และถูกนำเสนอแก่นักการศึกษาทั่วโลกเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้กลายเป็นบุคคลแห่งศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการคือ การกำหนดความหมาย (Define) การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) และการทบทวน (Review) มรายละเอียดยุคนี้ การกำหนดความหมาย (Define) คือ การสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในโครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยอาจเริ่มต้นโดยการตั้งคำถาม การศึกษาประเด็นปัญหา เรื่องกระตุ้นความท้าทาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่สนใจ 2) การวางแผน (Plan) คือ การดำเนินการหลังจากเด็กมีความเข้าใจในกิจกรรมหรือโครงการที่ชัดเจนแล้ว โดยเด็กจะดำเนินการวางแผนกิจกรรมหรือโครงการของตนเอง การหาแนวทางหรือออกแบบวิธีดำเนินการวิจัย แลกเปลี่ยนความรู้และข้อค้นพบของตัวเองกับผู้อื่น เด็กจะตั้งคำถาม ออกแบบวิธีการ และทำหน้าที่เป็นผู้นำหรือหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย และวิเคราะห์ผล ที่ได้ด้วยตนเอง3) การปฏิบัติ (Do) เป็นขั้นการลงมือปฏิบัติ ขั้นนี้เด็กลงมือดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ การทำงานจะดำเนินการโดยความร่วมมือของกลุ่มเพื่อน และตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย4) การทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนที่เด็กจะได้เรียนรู้และเข้าใจบทเรียนในสิ่งที่ตนเองได้ปฏิบัติ ในขั้นนี้กิจกรรมหรือโครงการจะถูกนำเสนอโดยตัวเด็กและทำการทบทวน แสดงความคิดเห็นและให้ผลสะท้อนกลับหน้าที่ของครู ผู้ปกครองและเด็กคนอื่น ๆ หรือสมาชิกที่เหลือร่วมกันพิจารณาผลงานจากการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะแก่ผลงานชีวิตรา และออฟเฟอร์ (ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เรียน 9 ด้าน คือ 1) การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการใช้ชีวิตประจำวัน (Make It Relevant) หมายถึง การออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของเด็ก 2) การสอนที่เชื่อมโยงผ่านรายวิชาที่เรียน (Teaching Through the Disciplines) หมายถึง การเรียนรู้ควรเกิดขึ้นผ่านรายวิชาที่เรียนปกติ ดังนั้นการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทักษะที่สัมพันธ์กับประโยชน์ของความรู้ภายใต้รายวิชาที่เรียน เช่น การเรียนวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ว่าเหตุใดวิทยาศาสตร์จึงเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตและปัญหาชนิดใดในชีวิตที่เขาสามารถใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ นักวิทยาศาสตร์ได้ทำการทดลองอย่างไร เป็นต้น 3) การ

พัฒนาทักษะการคิด (Develop Thinking Skills) หมายถึง ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทั้งทักษะการคิดขั้นต้นและการคิดขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง เช่นนักเรียนสามารถฝึกฝนทักษะการคิดขั้นต่ำโดยการใส่ตัวเลขลงไปในสูตร $E=MC^2$ เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมวลและพลังงาน และเพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าว ครูอาจตั้งคำถามแก่ผู้เรียนเพื่อให้ได้ใช้ทักษะการคิดขั้นสูง เช่น เหตุใดสูตรนี้จึงได้ใช้มวลแทนที่จะใช้น้ำหนักในการคำนวณ เราสามารถใช้ขนาดของเรียนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่ามวลได้หรือไม่ เพราะเหตุใด เป็นต้น 4) การส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ (Encourage Learning Transfer) หมายถึง นักเรียนต้องสามารถประยุกต์ทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในรายวิชาหนึ่งไปสู่อีกวิชาหนึ่ง และสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในชั้นเรียนไปสู่การใช้ชีวิตในด้านอื่น ๆ นอกชั้นเรียน โดยทั่วไปเนื้อหาการเรียนการสอนไม่ได้เตรียมผู้เรียนให้สามารถถ่ายโอนความรู้ในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้มา แต่สิ่งนี้สามารถปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนได้ 5) สอนผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ (Teach Students How to Learn) เนื่องจากการเรียนในระบบโรงเรียนนั้นมีข้อจำกัดหลายด้านต่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการให้การศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้เพื่อเรียน (Learning to Learn) และผู้เรียนต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองได้เรียนรู้ได้อย่างไร การเรียนเพื่อเรียนรู้ไม่ใช่เพียงแค่การเรียนเพื่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่กิจกรรมที่สามารถพัฒนาการคิดก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและความรู้ กลยุทธ์ และทัศนคติที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น 6) การสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเข้าใจความคลาดเคลื่อนด้วยตัวเอง (Address Misunderstandings Directly) หมายถึง ผู้เรียนอาจมีข้อสงสัยหรือความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในประเด็นต่าง ๆ มากมายจนกว่าพวกเขาจะมีโอกาสในการหาวิธีการหรือทางเลือกในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสบการณ์ของตนเอง เช่น ผู้เรียนเชื่อว่าโลกนั้นแบนจนกว่าเขาจะได้เรียนรู้วิธีอื่น เพื่อก้าวข้ามสิ่งที่มีความคลาดเคลื่อนต่อความเข้าใจดังกล่าว เด็กทุกช่วงวัยควรเรียนรู้ในสิ่งที่มีความรู้ใหม่โดยตรงและด้วยตนเองการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในประเด็นนั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง 7) การทำงานเป็นทีมให้เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (Treat Teamwork Like and Outcome) หมายถึงความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้น คือทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 และเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการเรียนรู้ที่ดี ดังตัวอย่างที่มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ว่า "บุคคลไม่ได้เรียนรู้การเล่นเบสบอลโดยตัวคนเดียว" หรือ "มีเพียงแค่อดมนุชย์เท่านั้นที่สามารถทำได้" ดังนั้นเขาจึงต้องเรียนรู้ในการเล่นร่วมกับเพื่อนๆ และโค้ชของเขา การสร้างทักษะความร่วมมือครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ 8) การรู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ (Exploit Technology to Support Learning) หมายถึง เทคโนโลยีนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพราะเทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณและ

ทักษะการสื่อสารได้โดยใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย 9) การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Foster creativity) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีราคาสำหรับเศรษฐกิจ ความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นสิ่งที่อยู่ตายตัวกับคุณลักษณะของบุคคล แต่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนโดยผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้ ความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างขึ้นในตัวผู้เรียนผ่านเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนรู้ ถ้าผู้เรียนสามารถหาเหตุผลของการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตของตน ผู้เรียนก็จะสามารถค้นพบความรู้ที่สามารถนำไปใช้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตได้ สำหรับครูและผู้ปกครองการกระตุ้นหรือการสร้างแรงจูงใจจะสามารถช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียนได้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถสรุปได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนโดยครูทำหน้าที่เปรียบเสมือนโค้ชหรือผู้อำนวยการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง การเรียนรู้ต้องเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายซึ่งผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ รูปแบบการหาคำตอบหรือสืบค้นแก้ปัญหาการร่วมมือกับเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง รวมถึงการสะท้อนกลับในสิ่งที่ตนเองได้ปฏิบัติ การเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถเชื่อมโยงกับบริบทชีวิตจริงเพื่อในอนาคต เขาจะได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ (การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21, https://soreda.oas.psu.ac.th/files/1053_file_Chapter2.pdf. :มปป.)

เยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้วัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่มในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ต้องเผชิญกับปัญหาและความท้าทายใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จากสถิติทุกประเภทยืนยันว่าเด็กและเยาวชนไทยกำลังเผชิญกับปัญหาทุกด้าน เด็ก เยาวชน กลุ่มเด็กและเยาวชนในครอบครัวอุปถัมภ์ และประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมถึงวัฒนธรรมอันดีงาม ด้วยเหตุนี้เด็กและเยาวชนไทยจึงต้องมีความคิด สติปัญญาที่ดีเพียงพอเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทางอารมณ์ สติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำ การมีจิตอาสา การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงคุณค่าบทบาทความสำคัญของตนเองได้ มีจิตสำนึกของความเป็นคนไทย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ควรส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพตนเองในเวทีต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม พัฒนา คุ้มครอง และจัด

สวัสดิการแก่เด็กและเยาวชน มีภารกิจที่เชื่อมโยงกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 โดยดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณี และข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามมติคณะรัฐมนตรี บันทึกข้อตกลง บันทึกความเข้าใจ มติจากการประชุมวาระแห่งชาติ มติจากการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) แผนปฏิบัติการสังคมและวัฒนธรรม ดังนั้น ภารกิจของเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21” แก่กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนทั่วไป เด็กและเยาวชนในครอบครัวอุปถัมภ์ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ว่าด้วย การพัฒนาคนต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีทักษะตลอดช่วงชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดมาตรการ กลไก และส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการในการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนตามช่วงวัย ตามความถนัด และตามความสามารถของเด็กและเยาวชน (ภารกิจ การ เด็ก และ เยาวชน , <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/21> . :2564)

ลักษณะของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21

ลักษณะของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ที่พึงมีประจำตนคือจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ดังนี้ 1. เป็นผู้ที่มีความเพียรความพยายามประกอบความดี ละอายต่อการปฏิบัติชั่ว 2. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และมีเมตตากรุณา 3. เป็นผู้ที่มีสติปัญญา รู้สึกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาท 4. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคง 5. เป็นผู้ที่รัฐสามารถอาศัยเป็นแกนหรือฐานให้กับสังคม สำหรับการพัฒนาใด ๆ ได้ แนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมที่กำหนดโดยรัฐบาลหรือกระทรวง ทบวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนไทย จากคุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมดังกล่าว แสดงถึงความเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ มีภาวะความเป็นผู้นำ อันเป็นที่ต้องการขององค์การและสังคมทุกระดับ รัฐบาลไทยได้เห็นความสำคัญ ของการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนในด้านจริยธรรมและ คุณธรรมในสังคม จึงได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 โดยเน้นการพัฒนาจิตใจในลักษณะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ซึ่งผลที่ปรากฏในปัจจุบันก็คือ มีการเผยแพร่ธรรมะทางสื่อต่าง ๆ มากมาย วัฒนธรรมก็ได้อาจเข้ามามีส่วนร่วมส่วนช่วยในการอบรมสั่งสอนด้วย จริยธรรมเป็นจริยสมบัติ เยาวชนในยุคศตวรรษที่ 21 สำคัญอย่างยิ่ง รัฐบาลควรให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี คนไทยวัยหนุ่มสาวและเยาวชนได้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก จากที่เห็นได้จากสื่อและข่าวต่าง ๆ เนื่องจากจริยธรรมเป็นคุณสมบัติที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพของคน ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเยาวชนไทยในอนาคตเพื่อให้เยาวชนไทย เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่พึงประสงค์ขององค์การและประเทศชาติโดยแท้จริง การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมอัตลักษณ์

เยาวชนไทยให้เป็นคนดี มีคุณภาพในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งสำหรับการพัฒนาประเทศที่สำคัญ โดยด้านสถาบันการศึกษาก็ควรได้มีการบรรจุหลักสูตรไว้ในหลักสูตร เพื่อเป็นการพัฒนาและให้การศึกษาแก่คนทั้งชาติ เพื่อการพัฒนาจิตใจของคนในชาติให้มีคุณภาพ (วิลาสินี, <http://phd.mbu.ac.th/index.php/2014-08-28-08-57-4/176-.> :2561)

บทสรุป

การสอนตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 เป็นการนำหลักคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงสอนเป็นแบบอย่างมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเยาวชนไทยยุคปัจจุบันซึ่งเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทอย่างมากดังมีความเห็นจากนักวิชาการที่ว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น ต่างจากศตวรรษที่ 20 พอสมควร ในอดีตเราเรียน เราเน้นท่องจำ เราเชื่อว่าคนที่เป็นคนครูหรือคนที่เป็นผู้ใหญ่กว่ามีความรู้มากกว่า เพราะว่า ณ ตอนนั้นอาจจะจะเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึง Resource แหล่งความรู้ต่าง ๆ แต่เมื่อสังคมเปลี่ยน มีอินเทอร์เน็ตเข้ามา การเข้าถึงองค์ความรู้จึงง่ายมาก ๆ แต่คุณกดคลิกในอินเทอร์เน็ต มันแสดงมาให้หมดเลย ดังนั้นพอข้อมูลมันเยอะ ทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องมีเลยคือ 1. “ทักษะการประเมินข้อมูล” 2. “ทักษะการสื่อสาร” 3. “ทักษะในเชิงเทคนิค” Technical Skills ความเชี่ยวชาญในการทำงานเฉพาะอย่าง 3 ทักษะหลัก ๆ ที่คิดว่ายังจำเป็นอยู่ที่จะต้องมีการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 (ฐิติกาญจน์ อัครสกุล, <https://tu.ac.th/thammasat-lsed-expert-talk-educational-development-for-21st-century-.> :2564)

ดังนั้นสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา คือ 1. ด้านการวางแผนการสอน ผู้สอนควรมีการวางแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจนเหมาะสมกับวัยไม่ยากหรือง่ายเกินไปในการนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับหลักสูตรเชื่อมโยงได้หลายวิชา สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง มีการวางแผนใช้สื่อที่เหมาะสม 2. ด้านการสอนควรสอนในสิ่งที่ให้เห็นตามจริง เข้าใจและคิดตามได้ มีข้อมูลการสอนจากแหล่งน่าเชื่อถือ มีการลงมือปฏิบัติโดยผู้สอนคอยเป็นโค้ช ปลูกเร้าให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ส่งเสริมให้มีการประยุกต์การแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนในเรื่องที่สนใจหรืองานที่มอบหมาย 3. การนำไปประยุกต์ใช้ควรมีการส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางออกไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆมากขึ้น เพื่อตอบโจทย์ในข้อสงสัยและพัฒนาการเรียนรู้ของตน โดยผู้สอนและผู้ปกครองต้องคอยส่งเสริมกำลังใจในการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้และการคิดการใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างมีวิจารณญาณอย่างรู้ยิ่งเห็นจริงและมีความสุขในการเรียนรู้ตลอดเวลา จึงจะขึ้นชื่อได้ว่า เป็นผู้สอนเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้เขียนขอแนะนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบตารางดังนี้

แนวทางการสอน	การสอนทางพุทธศาสนา	การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของเยาวชน	ข้อเสนอการนำไปใช้
<p>1. มีระเบียบขั้นตอนที่ชัดเจน มีการแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน เพื่อความเข้าใจในการเรียนรู้</p> <p>2. มีการศึกษาค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับจิตวิทยา การเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเหมาะสม</p> <p>3. ครูเป็นศูนย์กลางในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ตามสถานการณ์และความพอใจของครู</p> <p>4. มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยอาศัยสื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ขยายวงกว้างออกไปรวมถึงปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ด้วย</p>	<p>พระพุทธองค์ทรงสอน ประการ (๑) เพื่อให้ผู้ฟังรู้จักเห็นแจ้งในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น (อภิญญาธรรมเทศนา) ข้อนี้หมายความว่าสิ่งที่ทรงรู้ แต่ทรงเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังที่ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ คือไม่เป็นเงื่อนไขแห่งระบบการครองชีวิต อัน ประ เ ส ริ ฐ (พรหมจรรย์) ไม่เป็นไปเพื่อความดับ ความสงบ เพื่อคลายกำหนด ตริสรู้อและนิพพาน ก็ทรงละไว้ (๒) เพื่อให้ผู้ฟังตรงตามแล้วเห็นจริงได้ ทรงแสดงธรรมอย่างมีเหตุผลที่ผู้ฟังพอตรงตามให้เห็นด้วยตัวเอง (สนิทานธรรมเทศนา) คือไม่ยกจนเกินไป ไม่ย่ำจนเกินไป อยู่ในขอบเขตที่ตรึงตรงของขบคิดได้ (๓) เพื่อให้ผู้ฟังเห็นผลแห่งการปฏิบัติตามสมควร ทรงแสดงธรรมมีคุณเป็นอัครจรรย สามารถยังผู้ปฏิบัติตามให้ได้รับผลตามสมควรแก่กำลังแห่งการปฏิบัติของตนคือการสั่งสอนให้เว้นสิ่งที่ควรเว้น ทำสิ่งที่ควรทำทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งประณีต มีประโยชน์ พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญและทรงเน้นการปฏิบัติ ว่า เป็นการบูชาพระองค์อย่างยิ่ง ยิ่งกว่าการนำเครื่องสักการะมาบูชาพระองค์</p>	<p>การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เรียนต้องมี 9 ด้าน คือ 1) การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการใช้ชีวิตประจำวัน (Make It Relevant) หมายถึง การออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของเด็ก 2) การสอนที่เชื่อมโยงผ่านรายวิชาที่เรียน (Teaching Through the Disciplines) หมายถึง การเรียนรู้ควรเกิดขึ้นผ่านรายวิชาที่เรียนปกติ ดังนั้นการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทักษะที่สัมพันธ์กับประโยชน์ของความรู้ภายใต้รายวิชาที่เรียน 3) การพัฒนาทักษะการคิด (Develop Thinking Skills) หมายถึง ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทั้งทักษะการคิดขั้นต้นและการคิดขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง 4) การส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ (Encourage Learning Transfer) หมายถึง นักเรียนต้องสามารถประยุกต์ทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในรายวิชาหนึ่งไปสู่อีกวิชาหนึ่ง และสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในชั้นเรียนไปสู่การใช้ชีวิตในด้านอื่น ๆ นอกชั้นเรียน โดยทั่วไปเนื้อหาการเรียนการสอนไม่ได้เตรียมผู้เรียนให้สามารถถ่ายโอนความรู้ในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้มา แต่สิ่งนี้สามารถปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนได้ 5) สอนผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ (Teach Students How to Learn) เนื่องจากการเรียนในระบบโรงเรียนนั้นมีข้อจำกัดหลายด้านต่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการให้การศึกษารุ่นในศตวรรษที่ 21 คือการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้เพื่อเรียนรู้ (Learning to Learn) และผู้เรียนต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองได้เรียนรู้อย่างไร การเรียนเพื่อเรียนรู้ไม่ใช่เพียงแค่การเรียนเพื่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่กิจกรรมที่สามารถพัฒนาการคิดก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและความรู้ กลยุทธ์ และทัศนคติที่มีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น 6) การสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเข้าใจความคลาดเคลื่อนด้วยตัวเอง (Address Misunderstandings Directly) หมายถึง ผู้เรียนอาจมีข้อสงสัยหรือความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในประเด็นต่าง ๆ มากมายจนกว่าพวกเขาจะมีโอกาสในการหาวิธีการหรือทางเลือกในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสบการณ์ของตนเอง 7) การทำงานเป็นทีมให้เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (Treat Teamwork Like and Outcome)</p>	<p>ด้านการวางแผนการสอน - ผู้สอนควรมีการวางแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจนเหมาะสมกับวัยไม่ยากหรือง่ายเกินไปในการนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับหลักสูตรเชื่อมโยงได้หลายวิชา สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง มีการวางแผนให้สื่อที่เหมาะสม</p> <p>-ด้านการสอน</p> <p>ควรสอนในสิ่งที่ให้เห็นตามจริง เข้าใจและคิดตามได้ มีการลงมือปฏิบัติโดยผู้สอนคอยเป็นโค้ช ปลูกเร้าให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ส่งเสริมให้มีการประยุกต์การแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนในเรื่องที่สนใจหรืองานที่มอบหมาย</p> <p>-การนำไปประยุกต์ใช้</p> <p>ควรมีการส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางออกไป โดยเน้นการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆมากขึ้น</p> <p>เพื่อตอบโจทย์ในข้อสงสัยและพัฒนาการเรียนรู้ของตน โดยผู้สอนและผู้ปกครองต้องคอยส่งเสริมกำลังใจในการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้และการคิด การใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างมีวิจารณญาณ และมีความสุขในการเรียนรู้ตลอดเวลา</p>

		<p>หมายถึงความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้น คือ ทักษะที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 และเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการเรียนรู้ที่ดี 8) การรู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ (Exploit Technology to Support Learning) หมายถึง เทคโนโลยีนั้น เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพราะเทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการสื่อสารได้โดยใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย 9) การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Foster creativity) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีราคาสำหรับเศรษฐกิจ สามารถค้นพบความรู้ที่สามารถนำไปใช้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตได้ สำหรับครูและผู้บริหารองค์การกระตุ้นหรือการสร้างแรงจูงใจจะสามารถช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียนได้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21</p>	
--	--	--	--

เอกสารอ้างอิง

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21,

https://soreda.oas.psu.ac.th/files/1053_file_Chapter2.pdf. [มปป.]

กรมกิจการเด็กและเยาวชน, <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/21>. [8/2/2564]

ฐิติกาญจน์ อัศตรกุล, <https://tu.ac.th/thammasat-lsed-expert-talk-educational-development-for-21st-century>. [8/2/2564]

พระนิมิตร กลิ่นดอกแก้ว, <https://www.gotoknow.org/posts/300538>. [19/6/2555]

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), https://84000.org/tipitaka/dic/d_item.php?i=172. [4/1/2548]

มนัสวี ศรีนนท์, <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/edj/article/view/140/115>. [1/1/2560]

มูมมความรู้, https://moomcwamroam.blogspot.com/2017/09/blog-post_3.html. [3/9/2560]

